DOMSTOLENS DOM
AF 17. DECEMBER 1975 [1]

Jacob Adlerblum
mod Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés
(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale et de la mutualité sociale agricole de Paris)

Sag 93/75

Sammendrag

Præjudicielle spørgsmål — spørgsmålenes karakter — national lovgivning — fortolkning — pension — bedømmelse efter et andet lands lovgivning — Domstolen ikke kompetent
(EØF-traktaten, artikel 177)

Domstolen er ikke kompetent til at træffe en præjudiciel afgørelse om spørgsmålet, hvorledes en ydelse, som er tilstået i henhold til den tyske lov om godtgørelser (Bundesentschädigungsgesetz), skal bedømmes efter fransk lovgivning.

I sag 93/75

angående en anmodning, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 af Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale et de la mutualité sociale agricole de Paris (ret i første instans for sager om social sikkerhed og for den gensidige sociale landbrugskasse, Paris, (herefter benævnt Commission de première instance) er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

JACOB·ADLERBLUM, Paris

og

CAISSE NATIONALE D'ASSURANCE VIEILLESSE DES TRAVAILLEURS SALARIÉS, Paris

1 — Processprog: Fransk.

at opnå en præjudiciel afgørelse af spørgsmålet, om en pension, som ydes af en medlemsstat til en borger i en anden medlemsstat som godtgørelse for skader på grund af raceforfølgelse, må betegnes som en forsorgsydelse,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformanden H. Kutscher, dommerne A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen og A. J. Mackenzie Stuart

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de skriftlige indlæg, der er afgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Jacob Adlerblum, der er fransk statsborger, har med virkning fra 1. februar 1974 modtaget alderspension på grund af uarbejdsdygtighed.

Den 21. oktober 1974 ansøgte Adlerblum Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés de la région de Paris (herefter benævnt la Caisse) om det tillæg til pensionen som følge af forsørgerpligt over for ægtefælle, som er omhandlet i § L 339 i lov om social tryghed og i anordning nr. 64-307 af 4. april 1964, som ophævede § L 340 i lov om social sikkerhed og erstattede den med anordningsmæssige bestemmelser.

Denne ansøgning afvistes af et klageudvalg under la Caisse ved afgørelse af 24. marts 1975.

Udvalgets afgørelse støttes på § 71, stk. 6 i anordning nr. 45-0179 af 29. december 1945, hvori det udtales:

Pour l'attribution de la majoration prévue à l'article L. 339 du code de la sécurité sociale et au décret n° 64-307 du 4 avril 1964, est considéré comme à charge le conjoint dont les ressources personnelles,

appréciées dans les conditions fixées par le décret n° 64-300 du 1er avril 1964, augmentées d'une somme égale au montant de la majoration prévue au décret n° 64-307 du 4 avril 1964 précité, n'excèdent pas le chiffre limite de ressources fixé pour l'attribution de l'allocation aux vieux travailleurs salariés aux personnes seules.[1]

Den 1. februar 1974 var den øverste grænse for egne midler, der kunne godkendes ved tildeling af ydelse til ældre lønnede arbejdstagere, 6 400 ffr. om året, og det i anordning nr. 64-307 af 4. april 1964 fastsatte tillæg var på 2 450 ffr. om året. Fru Adlerblum modtager imidlertid ifølge en afgørelse af 13. juli 1963 fra pensionskassen i delstaten Nordrhein-Westfalen (Forbundsrepublikken Tyskland) og i medfør af forbundsloven af 29. juni 1956 (Bundesgesetz zur Entschädigung für Opfer der nationalsozialistischen Verfolgung — Bundesentschädigungsgesetz), en årlig pension som godtgørelse for skader på grund af raceforfølgelse på 10 915,32 ffr.; følgelig overstiger fru Adlerblums personlige midler det loft på 3 950 ffr., som er fastsat i henhold til anordningen af 29. december 1945.

Den 6. maj 1975 indbragte Adlerblum denne afgørelse for Commission de première instance. Han gjorde navnlig gældende, at den pension, som udbetales hans ægtefælle som godtgørelse for skader på grund af forfølgelse, kan ligestilles med fordele, der tildeles som forsorgsydelser, og at der altså skal ses bort herfra ved opgørelsen af egne midler i henhold til anordningen af 1. april 1964.

Commission de première instance fastslog, at det indbragte spørgsmål drejer sig om, hvorvidt den pension, som fru Adlerblum modtager fra Forbundsrepublikken Tyskland, må betegnes som en forsorgsydelse, og besluttede derfor ved kendelse af 2. juli 1975 at udsætte sagen under henvisning til EØF-traktatens artikel 177, indtil Domstolen har truffet en præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål:

Er der ved den afgørelse, som delstaten Nordrhein-Westfalen den 13. juli 1962 har truffet i henhold til § 195 i forbundsloven af 29. juni 1956, tillagt fru Adlerblum en forsorgsydelse?

Kendelsen fra la Commission de première instance blev registreret på Domstolens justitskontor den 2. september 1975.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende EØF-Domstolens statut er der indgivet skriftlige indlæg den 18. september 1975 af la Caisse, som sagsøgte i hovedsagen, den 7. oktober af sagsøgeren i hovedsagen, Adlerblum og den 4. november af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

Adlerblum, sagsøger i hovedsagen, mener, at den ydelse, hvorom tvisten i hovedsagen drejer sig, skal betegnes som forsorgsydelse, navnlig af følgende grunde:

a) ifølge ånd og bogstav i den tyske lov af 29. juni 1956 skal den alene godtgøre de skader på liv, legeme, helbred eller frihed, som samfundet har påtaget sig at bære;

b) godtgørelsen kunne udbetales i form af en samlet erstatning, midlertidig hjælp eller pension; denne sidste form kan ikke ligestilles med den fortjeneste eller indkomst, der almindeligvis følger af en afhændelse eller en investering;

1 — Ved tildeling af det tillæg, som er omhandlet i § L. 339 i lov om social sikkerhed og i anordning nr. 64-307 af 4. april 1964, skal den ægtefælle anses som forsørget, hvis egne midler i henhold til betingelserne i anordning nr. 64-300 af 1. april 1964 og forhøjet med et beløb, der er lig med det i ovennævnte anordning nr. 64-307 af 4. april 1964 nævnte tillæg, ikke overskrider den grænse for egne midler, som er fastsat for tildeling til enlige personer af ydelsen til ældre lønnede arbejdstagere.

c) der er en snæver forbindelse mellem pensionen og de af tjenestemændene indbetalte sociale bidrag, som er en betingelse for tillægget;
d) selv om Forbundsrepublikken Tyskland i henseende til den pågældende pension har påtaget sig at betale for de tyske statsborgere, som har erhvervet fransk statsborgerskab efter 1945, kan de, der opnåede statsborgerskab inden krigen, i Frankrig modtage hjælp, som utvivlsomt er af forsorgsmæssig art.

La Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés de Paris, sagsøgte i hovedsagen, anfører, at § 3 i anordning nr. 64-300 af 1. april 1964, hvortil § 71 i anordningen af 29. december 1945 henviser vedrørende opgørelsen af egne midler, indeholder en udtømmende opregning af de former for ydelser, godtgørelser og hjælp, som ikke tages i betragtning ved opgørelsen af egne midler. Den pågældende pension optræder ikke på den nævnte liste og skal derfor medregnes.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber konstaterer, at det af indholdet af det spørgsmål, som er stillet Domstolen, fremgår, at det hverken angår fortolkningen eller gyldigheden af en retsakt fra Fællesskabet. Selv om man, for ikke at blive offer for en formalisme, som er uforenelig med formålet med de præjudicielle spørgsmål, i afgørelsen fra Commission de première instance søgte efter fællesskabsretlige bestemmelser, som Domstolen blev anmodet om at fortolke, måtte det fastslås, at der ikke fandtes nogen henvisning til fællesskabsretten.

De eneste fællesskabsretsakter, der vil kunne komme i betragtning i tvisten i hovedsagen, er Rådets forordninger nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT-specialudgave 1971 II, s. 366; org. ref. JO L 149, s. 2) og nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning nr. 1408/71 (EFT-specialudgave 1972 I, s. 149; org. ref. JO L 74, s. 1). Det må i relation til disse bestemmelser konstateres, at hvis fru Adlerblums pension ydes som godtgørelse for skader på grund af forfølgelse, falder denne ydelse ikke ind under Fællesskabets forordninger, idet det i artikel 4, stk. 4 i forordning nr. 1408/71 bestemmes, at denne »finder hverken anvendelse på ... eller på ordninger til fordel for ofre for krig eller dens følger ...«; hvis den pågældende pension er en social sikringsydelse, skal den medregnes ved opgørelsen af den persons egne midler, der anmoder om pensionstillæg i henhold til § 3 i den franske anordning nr. 64-300 af 1. april 1964.

Det fremgår således, at der i nærværende sag er tale om at fortolke fransk lovgivning eller endog om at afgøre et konkret retsforhold. Domstolen er i henhold til sin egen praksis ikke kompetent til at udtale sig om et sådant spørgsmål.

Kommissionen konkluderer, at det spørgsmål, som er stillet Domstolen, må besvares således:

Spørgsmålet om, hvorvidt en tysk pension efter fransk lovgivning har karakter af forsorgsydelse, hører ikke under De europæiske Fællesskabers Domstols kompetence inden for rammerne af den i EØF-traktatens artikel 177 omhandlede procedure, allerede fordi der i den foreliggende sag hverken er spørgsmål om fortolkning af EØF-traktaten eller om gyldigheden eller fortolkningen af retsakter fra Fællesskabets institutioner.

III — Mundtlige forhandlinger

Mundtlige indlæg er afgivet af Kommissionen, repræsenteret af sin juridiske rådgiver, Marie-José Jonczy, i retsmødet den 10. december 1975.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 16. december 1975.

Præmisser

1 Ved afgørelse af 2. juli 1975, indgået til justitskontoret den 2. september samme år, har Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale de Paris (herefter benævnt Commission de première instance) i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet et spørgsmål om, hvorledes en afgørelse, truffet af myndighederne i Forbundsrepublikken Tyskland i henhold til forbundsloven om godtgørelse (Bundesentschädigungsgesetz) af 29. juni 1956, skal bedømmes efter fransk lovgivning;

2 det fremgår af sagens akter, at sagsøgeren i hovedsagen, der modtager alderspension fra Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés, har fået afslag på en anmodning om et pensionstillæg ved forsørgerpligt over for ægtefælle med den begrundelse, at hans ægtefælle modtager pension fra delstaten Nordrhein-Westfalen i henhold til ovennævnte lov fra Forbundsrepublikken Tyskland;

3 ifølge sagsøgeren i hovedsagen kan denne pension, der ydes som godtgørelse for skader, som hans ægtefælle har lidt på grund af forfølgelse, ligestilles med ydelser, der tildeles som forsorg, hvorfor der skal ses bort herfra ved opgørelsen af egne midler med henblik på tildeling af det krævede pensionstillæg.

4 Det fremgår af ovenstående, at det omtvistede spørgsmål, som er rejst for Commission de première instance — og som består i at bedømme en ydelse, der er tilstået i henhold til den tyske lov om godtgørelser, efter fransk socialovgivning — alene angår national ret og således falder uden for Domstolens kompetence.

Vedrørende sagsomkostningerne

5 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres;

6 da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Commission de première instance du Contentieux de la sécurité sociale de Paris ved kendelse af 2. juli 1975,

for ret:

Domstolen er ikke kompetent til at træffe en præjudiciel afgørelse om spørgsmålet, hvorledes en ydelse, som er tilstået i henhold til den tyske lov om godtgørelser (Bundesentschädigungsgesetz), skal bedømmes efter fransk sociallovgivning.

Lecourt Kutscher Donner

Mertens de Wilmars Pescatore Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. december 1975

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 16. DECEMBER 1975[1]

Høje Ret.

Ved afgørelse af 13. juli 1962 har delstaten Nordrhein-Westfalen tilstået Fru Chantal Adlerblum en pension som godtgørelse for legemsskader, forårsaget i forbindelse med raceforfølgelse. Denne afgørelse blev truffet i henhold til forbundsloven af 29. juni 1956.

Udbetalingen af denne pension har medført, at klageudvalget under la Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (herefter kaldet la Caisse)

1 – Oversat fra italiensk.